

ৱাৰী ককনাউ

ঐবু খুনা লৌশিনবীৰো

–নৱেন্দ্ৰ নিঙোষা–

“পোপ তানা লোংনা তাদুনা নাবসু নন্তৰা, উৱিৰৈ চাগেদা হায়ৰা, চৰা হেক তোকপগা নাহেদুনতা লৈৰা, অশোয়াৰা উৱিৰৈে গাঙগেদা লৈৰা, অসুক তুকা যাম থিৰা অনাবসিবু কৰি খুনানো? শুমাইনা মীা ওংতৈ শৰুক... উম... মাগী লাই হায়দুবু কেদৌ লৈৱিনো খঙদে, অশি লৈৰাকী টিকেটিসিবু মণিপুৱদদি য়ান্না হোঙই তই, ঐথোয়ীগীসিদি তাঙঙৱা খঙদে শুংগী হেক পীৱজ্জেন্দা...!”

শুমজিৎ মতোন্দা পায়ৱগা ফদ্ৰৎ–ফদ্ৰৎ ঈশৌ তপ তাইে লাংগুগা ৱাই শিংলিৱা, ৱাই চাইখোক্লিৱা মখোঙ খঙদনা মতা ইচা হেক চান্দনা মাঙ্গোলদা থৰক ফগৎলঙ্কিইবেথোই। ইবেথোই, ইপন কুলোগী মমৌনপীনি। মচানুপা মথন্তা পোকপদুৱী মানা য়ান্না পান্না হায়না শিংনৱগা লুহোংদুনা লৌথিবনি। মচানুপাদুগা মমৌনুপীদুগা হান্না খঙনৰা কোয়নবসু নন্তে। ইপন কুলোগী মচানুপাদুদি অদুগুঙ্গী ৰাখলগা লৈজৰা নন্তে। মায়বু লাইৱিক খৰা পাবা, ইমুংগী থৰক ইখাং খৰা তৌৰা, মতমগী চংনবী থেহিদ্দেৱ্ৰা যাওজদৰা নুপানি। গভৰ্গমেন্টকী পংচাউ চাউৰা নংব্ৰবসু থৰক মচা অমা তৌজৰে। মাগী ওফিস কাৰা, কুয়া, অযুকী চাক, নুংদাং চাক মচা পমা মচা শিল্লোন–শিঞ্জিন তৌৱগা থোঙনবীনি। কোৱিক ফেংবগী থৰকসিমনা পাল্লি নাইমিনে, মচানুপানা লোয়না তৌই। মদুদা ইপন কুলোদা লৈকায়গী য়ুমলোন কৈৱোৱমবগী মীশিংনা, “*নমৌ নুপী অমা থিজিল্লো নাচাসু থৰক তৌৱবনিনা*” হায়দুদা মদুনা ফৱদমাঙ্গে হায়না থিৰুবনি। অহানবদদি মচা নুপাদুসু য়াপোভে। ‘ঙম্মোই, ঙ্গুম্মাই’ হায়না কোয়ৱৈ লৈদনা চেঙ্গুৰনি। মতমগী শিফ্ৰুৱা লাক্ৰদবদু কনাগী যৌৱিনা পুদুনা থল্লা ঙুমগদগে, য়াশ্ৰে, লুহোংঙে।

লুহোংৰা হাপুদুদগাদি, মচানুপাদুনা মপাগী মমাঙদা ইকাৱাৱিবনি হায়দনা উফ্ৰ–ৰু লৈদনা তৌৱিপোনিং। কুইদে, মঙানি চাক্কৌৰা লৌথিবদব্দীদি মাগী নুপীগী মনাজ শূৰু–শূৰু নৈদনা লৈৰা হৌশ্ৰে। মপা লৈগা খঙপোভে, কনাগী ৰোমান্ধন ৱাই চাইবিনি। মাদি মমানা পোকপদনী ৰোমান্ধ হায়দু কৈনা খঙজৱক্ৰবনিনা অমুজ্জৈৰা কাও খাবদু গুইৱে। মমৌনুপীনা তঞ্জিৱিৱা, মশানা ফাজৰা পাডাৱা খঙদে, মাই নুপীাদুবু হায়ৱৰা ইপন কুলোগী মচানুপাদু লাইনা হায়গগা চপ মাননা খনবিনি। পুমহোং হোংশ্ৰে, ইপন কুলোগী য়ুম। লৈকায়নবু হায়নো। কুলোগী মচানুপাসি মওং অমা তৌৱে, চাং নাইনা ওফিস কাৱন্ধদু মাই নুপীনা চংহমীংদ্ৰদি অদুম চংশ্ৰে। নুপীগী খুপোনবীদা লৈৰা হায়দু কৌগড়া থুৱেইে ওল্লে। মপানা গাঙৰা ৱাদা অমুক্ত খুল্লমদৰা খুমগৎলক্লে। ময়ামসিগী খল্পবনৱা, কৱিগীনো খঙদে ইপন কুলোসু অনাৰা হৌৱে। মপাঙ্গল কদ্ৰে, লৈকায়গী যৌদোক ৰাথোকৰাও কয়া থোকচৰা ঙুমদ্রে। নোংথি নোংমঙবদা অয়ো নাহেদুনতা লৈৱে। অহল অমা ওইবগী অদুক মচা মমৌদা তৌহম্মীংৰা তৌহম্মীংদৰা খৰা অদুক হায়জবফাও, দাইৱেস্তৈ নংত্ৰসু মচকে ময়াদা য়ৈ–য়েদুনা কান্ধা হৌৱে। মিৎচি–নাচি, ৱাইহ–ৱাতা, শাজৎ–লিচৎ পুমতৈ তৈনৱে। নোংমা নোংমগী ইপন কুলোদি শোনজিল্লকই। অযুক য়াইৱৈৰকপদা মাঙ্গোলদা ফক অমা থাৰা ফাওৰা মশানা থাজৱগা ফৰা–হিগ্ৰা, নীংশিংলগা নোংফাদোক চা অমগা থকউ পীৱকপদা থকচৰা, ইশাম শন্থা পীজৱগা চাবা হায়দুদা লৈৱে। মথৰায়দি যৌনা নুংগুইত্ৰে। ইমুংসিদা মমৌ অমা লাক্ৰগা নুংগুইনি খল্পন্থা ওন্না তৈনৱে। মসি মমৌনুপীদা ঙুক তাইনৰা য়াদে। মাগী মচানুপাদুগীসু মৱাল লৈ। নুপীনা হায়ৰা ইল্লিৱা নংত্ৰগা মানা মপাবু মীৱাইগে হায়না মীৱাইৱিৱা? অনীমক চপ মান্ধ্ৰে। ইপন কুলো শিনীংৰা হায়দুবু মশা মথন্তা মযৌৱি মেংচৱগা শিজৱগে হায়দু হেক যৌৱে। নহান নোংমসু নুংথিল পুং ২ তাৱফাওৰা অযুকী চাক লৌইৱে হায়ৱক্তে। অনাবনা চাক খজিক্ৰা ওইৱসু চানীংদনা লাম্মাকঅৰা হায়সে লৌইৱবনি। মমৈদা, ইকায়–ইকায়না হংঙুই, “চাক লৌইৱিৱা ইচাসা নৌইবু”? শুকখুম খুম্মাজে ঈশিং গ্ৰাস অমতা ওইৱসু থকনীংথি। মশাগী চাকশঙদা চঙলগা থক্ৰদৰা ফাওৰা কিবদনী থকচদ্ৰে। কয়া ৱানা খাঙথি। নুমিৎতুগী নুমিদাংৱাইৱমদুনা ইপনদু নুংগুইম্পদনা মখ্ংনো মযৌৱি মেংচৰুৱবনি। কৈনো অহলসি লোকখু অমা তৌইদা হায়দনা যুমলোৱমবগী মী অমা চঙলক্ৰুনা য়েংলুবদা খঙলকপনি। নুমিৎতু ইপনদু য়াম কৰ্ত্তী হয়। কৱিগীনো হায়দুদি মখম্মোয় কিসি কিশ্বৰা কৈনো হায়দৌৱকথিদে।

মমৌনুপীনা মানা ফল্লিৰা মাঙ্গোলদা নুংথিল পোৰোবতা শুমজিৎ পায়দুনা ফদ্ৰৎ–ফদ্ৰৎ তৌৱবদু মফি খজিক তাশিন্দনা হিগ্ৰী। ৱাদি হায়জদে, মখম্মোয়াদি হায়ৱমগনি, “লাই ইবুংঙো ঐবু থুনা লৌশিনবীৰো”।

হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ-৪৯
<p>১। “মৈতৈ অমা লাকই/থাঙ পায়দুনা লাকই/চিংনৰা লৈতনা চঙথি/থাঙনা য়ান্লে গোবিন্দগী সিংহাসন্দা” কবি কনানা হায়বনো?</p> ২। “ঙসি কৌৰা নুমিৎতগী মান্মবু ঐনা... বাৰা কৌজৱবনি।” পৱেংসি ক্ষেত্ৰি বীৱনী নোভেল অমদগী লৌথোকপনি। কৱষা কেৱেস্তিৱনা হায়বনো? ৩। “সুখলাল জ্ঞান মাঙনা মিৎ উইশিল্লকই/...ৰা ঙাঙদনা ফমুংদা উতুপ তাবঙম হাইথৱকই।” পৱেং অনীসিনা ক্ষেত্ৰি সুবদনীগী কৱষা ৱাৱীমচাদগী লৌথোকপনো? ৪। এম কে বিনোদিনীৰী ‘অশংৰা নোংজাৰী’ ইংৱাজিদা হন্দোকত্ৰে। কনানা হন্দোকপনো? ৫। নৈন–ৰাৱেং ‘চোইজাইনৰা ৰাৱেং’ কনানা ইবনো?
<p>ৰাহংশিং অসিগী পাউখুম এপ্ৰিল ৩০, নোংমাইজিং নুমিৎকী অযুক পুং ১১ ফাওবগী মনুংদা পাউচে অসিগী ওফিসতা নংত্ৰগা ঙ্–মেল hueiyenliteraryquiz@gmail.com সিদা মেল ওইনা থাৰীৱকপা য়াগনি। পাউখুম পীৱিৱকপা/থাৰীৱকপা মতমদা মিৎ, লেফম, মট্টেগী থাক অমসং কন্টেস্ত নম্বৱ ময়েক শেংনা ইবিৱকউ। ৰাহং খুদিংমক্কী পাউখুম চুয়া নংত্ৰগা মশীং য়ান্না চুয়া পীৱিৱকপা মীওইশিং অদুদগী দ্ৰো ওৎচৱগা লাইবক ফৰা মীশক অমা খনজগনি। লোয়ননা খল্পৰা মীশক অদুদা খুদোলপোৎ পীজগনি।</p>
<p>হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ-৪৮ গী পাউখুম মচি চুয়া থাৰীৱকথিবদি</p>
<p>১) <i>সী ঐচ সূৱজিৎ সিংহ, ময়াং ইম্ফাল বজাৱ</i> (৪)</p> ২) কে মেমী দেবী, ময়াং ইম্ফাল বজাৱ (৪)
<p>হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ- ৪৮ গী ৱিৱৱ</p>
<p><i>সী ঐচ সূৱজিৎ সিংহ, ময়াং ইম্ফাল বজাৱ</i></p>
<p><i>(দ্ৰোদা ৱিৱৱ ওইশ্বৰা)</i></p>
<p>লিটৱেৰি কুইজ ৪৮ গী মনা লাশ্বেক্ৰদৰা নুমিৎ অমসং মফম এপ্ৰিল ২৩, নোংমাইজিং নুমিৎকী নুংথিল পুং ৪ তাৰা মতমদা হুইয়েন লানপাউ ওফিসতা লাশ্বেকচগনি।</p>
<p>হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ-৪৮ গী পাউখুম</p>
<p>১। “বসন্তগী সন্ধ্যা যাচংৰা কালনি। ... ইম্ফাল তুৱেলগী মপান্দনি। অথাগ্ৰদা শুঙনু হিগাৱ্ৰুৰা কনানা... তৱেংশুৰা থোখ্ৰুংনা... লাউৱি।” পৱেংশিংসি কৱষা অৱিৰা উপন্যাসকী অহৌৰা পৱেংশিংনো? ঃ- লবঙ্গলতা</p> ২। “ইপাকসিদগী কোঙ্গোল পুন্মক তাকশ্ববদি/লাই অসিগী মমল কনানা ছল্পগনি।” ৱাইশিংসি কবি কনানা হায়বনো? ঃ- পোনেশ্বৱ কোঙ্গাম ৩। “নঙ লাক্ৰনু শকুন্তলা/থম্মোয়গী পল ৰাংমা লামা/.../পীৱুৰা চিংলৈৰাকসিগী চনুৱাশিংগী থম্মোয়াদি।” অইৰী অমগী লাইৱিক্তগী লৌথোকপনি। লাইৱিক্তগী মমিৎ হায়য়ু। ঃ- পল্লোন ৰাংমা ৪। হিন্দিগী ‘দেবলোক’ মণিপুৱীদা কননা হন্দোকপনো? ঃ- নিংথৌজম নিংথেমজাও ৫। “মতম ঈশৈ অমদি ঐহাক’ কননা ইবনো? ঃ অৱিৰম শ্যাম শৰ্ম

Sunday, April 16, 2017, Imphal

লমকোষ ৱাৰী

শকমান্ববশিংগা খঙন-উনৱকপা

(হামগী মখা চখজৱকপা...)

পিকাশোগী আৰ্ট গ্যালৰী উক্ৰবদা :

পেণ্টিংগী নোলেজ লৈত্ৰগদি অমদি ইন্টৱেষ্ট লৈত্ৰগদি আৰ্ট গ্যালৰী য়েংনিংবসি ফাওগদে। য়েংলবসু কুইনা য়েংনিংগদে। চংমিনাৰ মীনা, “চংলসি লৌহিগদৰা কয়াম ৰাংলি” হংগল্লি মসিনা য়েংফম খঙহন্দে। মসিনা মী-মীগী অপাম-পামদনী ৰাখলনি। ইন্দিয়াদা, বোঙ্গ্বেগী আৰ্ট গ্যালৰী, দিল্লিগী অমদি কলকটীগী আৰ্ট গ্যালৰী, ৰুশ লৈৰাজা ৰুশিয়াগী অচৌৰা আৰ্ট গ্যালৰী ফনা

য়ান্না ঐথোয়বু য়েংহনশ্ৰে। হন্দক, ফ্ৰান্সতা উৱিৰাসিদি মওং অমনি। ফ্ৰান্সতা বুল্টিংসি মখোল য়ামগদে, অৰীৰা বুল্টিং য়ান্না লৈ। পিকাশোগী আৰ্ট গ্যালৰী অসিসু অৰীৰা বুল্টিং অমদনি। পেণ্টিং অমগী কেনভাস ইন্দি দয়াদা চংনৱিৰসি পংচাও-চাওনদে। ফ্ৰান্সকী আৰ্ট গ্যালৰী অসিদা উখিৰা অসিদি আইমোজ্ঞ নত্ৰগা আইনোজ্ঞ কুশ্পা সিনেমা হোল অমদা ৭০ এম.এমগী ফিল্ম অমা য়েংবগ্গুন্না য়েংৰা পেণ্টিং খৱ উৱকথি। য়েংৰা মতমদা, ফুট ২০লোম লাগ্ৰা লেপ্লেগা য়েংদ্ৰগদি নুংঙহিতো। নকশিয়া য়েংৰা য়াৰা পেণ্টিং মশিংসু পংয়াম য়ামদে। অয়ান্থনা লাইফ সাইজনি। অৰীৰা পেণ্টিংশিংনা অয়ান্থনি। অচৌৰা কাৰ্পেট অমগ্গুন্না তৌই। মকোন কোনশিল্পগা ফ্লাইটনা পূবকথিবনি হায়না গাইদশিংনা ৱাৰী লীবিৱকই। থ্ৰি টাইৱৰ ফোল্টিং কেনভাসতা য়েকপা মখলগী লাইসু উৱকই, মসিদি অমুক্ত ঔখিদি।

পেণ্টিং মখল য়ান্না ফ্ৰান্সতা উৱকথি। পিকাশোগী পেণ্টিং অসি অয়ান্থনা এৰষ্টেক্ অমদি সেমি এৰষ্টেক্ মওংসিদা য়েকই। মচু-মমেন য়ান্না শীজিল্ৰবা উই। পোৰ্ট্ৰেট পেণ্টিংসু য়ান্না উই। মশক নাইৰা লাইয়েকপা, লাইপোকশিং অসিগী ট্ৰেডিসন অসি মাঙথিদনৰা মথোয়গী পেণ্টিংমশিংগী আৰ্ট গ্যালৰীশিং নীংথিনা শেমদুনা থশ্মী। লাইয়েকপা অমফম,মথোয়গী মৱদমা ফোঙাৰা লাইৱিকশিং, আৰ্ট ৱাৰ্ক কষা মৱাঙ কায়না য়োলহৌই। ময়াম অসি উক্ৰৱগা কল্পকথি। ৱাহং লীশিং চোংথোকলকই, কৱিৱী ঐথোয়গী লৈতে, কৱিৱী ঐথোয়গী থমদে ? ঐথোয়গী লাইওইশ্বৰা লাইয়েকপা অহলশিং অদুগী ট্ৰেডিসন কনানা য়োকখংপীৱি, কনানা তমহৌৱিবগে? পেণ্টিংগী ৱা গাজ় নন্তে, লমদমসিগী লশ্মী-থোং, মৈ ঈশিং, কৈথেল পোৎলক, পাৰ্ক, মু্যজিয়ম, নাংকী থৰক খুদিংমভ, চাউথংনৰা, য়েংৰা নুংঙইনৰা, তুংগী মশক-মুচ থোক্ৰবা হোংনৱিৰা মীওইশিংদা খঙনিংবদগী ৱাহংসি হংনিংঙি। ঐথোয়না উজৱকপা, খঙজৱকপা, থেংনজৱকপা খৰ, খজিক্ত ইৱমদমসিদা লৈহমীংবগী অপান্থা ফোঙদোকপসি,ঐথোয়সিবু লামা উৰীৰা মীসু লৈগুম তৌই। য়ান্না খঙলুবগী ৱাদি নন্তে, থেংনজৱকপা, উজৱকপা, অখঙৰা খৱদুদি মীয়াম খঙনৰা ফোংদোকচনিংলুবগী ৰাতনি। মসিবু অৱানৰা ৰাখল ওইগদ্ৰা ?

FESTIVAL “D” AVIGNON

ৱাৰী লীনিংবনা হেনখিদুনা হান্না হায়গদৌবনা কোন্না হায়ৰা, কোন্না হায়গদবনা হান্না হায়ৰা মথক-মখা ওৱৰা খৱদি য়াওৱে। ৱাৰীবুদি মশা অমত্ত নি। ঐথোয়না ফ্ৰান্সতা লাঙ্কি বসি **FESTIVAL “D” AVIGNON** য়াওবনি। ফেণ্টিভেল অসি ফ্ৰান্সতা য়ান্না চাওনা পাঙ থোক ই।

মসিগীদমক মখল-মখা কয়াগী কুন্মৈনা পেৱিস অপুশ্বসি নিল্লি। মচু কয়াগী ইলেক্ৰিক থাউমৈনা অৰীৰা বুল্টিংশিংদা নুমিদাংগী মতমদা কাপশিল্লি। লশ্মীগী নাক-য়েংতা হৌৱিৰা উ পাশ্বিাশিং ফাওৰা লৈতেঙশিং

হায়গদৌবনা হায়ৰা, কোন্না হায়গদবনা হান্না হায়ৰা মথক-মখা ওৱৰা খৱদি য়াওৱে। ৱাৰীবুদি মশা অমত্ত নি। ঐথোয়না ফ্ৰান্সতা লাঙ্কি বসি **FESTIVAL “D” AVIGNON** য়াওবনি। ফেণ্টিভেল অসি ফ্ৰান্সতা য়ান্না চাওনা পাঙ থোক ই।

খুঙ্গংগী সিদিহাঁ ইচম চমজৰা লায়ৱৰা ইমুং অমা লৈ। লায়ৱৈ হায়দুনা মথোয়বু মৰী মতাশিংনা হন্থা ফাওৰা য়েংলক্তে। মথোয়গী হায়ববু লৈজৱিৰা ইশ্ছোল মচেং অদুগা পীল্লিৰী মচানুপীগা অদুখক্তনি। মহাক্কী মমিৎ থোই কৌই। নোংমা নোংমা হৌখিদুনা থোই ঙুসিদি পুমকক চাউৱে। মনাক নকপা ফুল অমদা ক্লস ফইভ তল্পে। অদুবু নোংমগী শুৱৱা চাজৰা লায়ৱৰা ইমুংদা পোক্ৰুনা লৈঙাক্কী ফুলদা তল্পা নন্তনা লমাইগী ফুলদা তল্পা ফল্ৰমদে।

নোংমা থোহিৰা (থোইগী মমা) না অসুন্না খল্লি “কয়াদা মৱাইবক থিথ্ৰবনো ইচাসে, মমানা-মমাম্ৰাবদৌনা মনীং থুংহনবসু ঙুমদে, মমাম্ৰবশিংদি লমাইগী ফুলদা তল্পতা নন্তনা ট্ৰাসনসু থাৱিবনি। হৌইদা ট্ৰাসন থাবদি ঐদি কয়া পামদে অদুদা লুৱিবদি ঐনা তাকপা ঙুমদনা তাকপীানিসু হায়নীংগুই লৈতে লুশ্ৰেদা ইচাগী খনবদা”। থোহিবনা অসুন্না খল্লিঙে মচানুপী ইক্ৰজৱবদগী কাৱকই। থোহিবনা মচানুপী কৌদুনা হায়ৱকই “স্থিচাথৌই য়েঙেই ইপা ৱা হায়গে মুয়া তাও ইচাদি মৱম ওকপীনি। নোংমগী ওজানা ক্লসতা তাক্ৰিৰা পাড়াশিংদু পুন্নিং চঙনা তাগদবনি। ইপাদি নঙনা ক্লস য়ামখৎলক্ৰবনিনা তাকপগী পাঙ্গল লৈৱক্তে। অদুনা খঙদৰা য়াওবদো ওজদা তাকপীসু হায়ু। ইপাদি হয়েংদগী থৰক শুৰা চংলনি চে-চে নফি-নৱোলগা হোংদে্ক্ৰেৱা মমানা চাক লৌইৱবনি ফুল কাৰা অমুক থেংখিনি”। ‘ও বাৰা’ অসি হায়ৱল্লগা থোহিদি প্ৰপ প্ৰপ মাগী কাদা মফি-মৱোল হোংদোকপা চঙথি। কুইদে মিনিট অনীগী মতুংদা মাগী চাগদৰা খৰা চাৱগা অমদি মাদা মনম নমহল্লগা ফুল চংশ্ৰে।

ইবেথোই (থোইগী মমা) না চাক চানা চানা মপুৱোহিবদা হৌদোকঠে “মৌহিৰাৰা ইচাসে মী ওইনৰা ফজনিদি শেমনীংই, কৰি কৱিনো খৰা তৌৱগা হোংনবদি চুমগনি”। “উম চুম্মী মমা শুফম চংফম খঙদ্ৰে হায়দুনা শুম্মাইনশুম লৈথোক্ৰদি মী ওইমৰোই। অদুনা হয়েংসা থৰক শুৰা চংনৰা হায়নৱন্থনি অদুদা লৌ-শিংসিনা কননা তৌহৌৰা, নথোয়গী খল্পৱগা চংশিৱা চংকুমসিৱা খল্লিবনি” থোহিবনা অৰাবগা লোয়ননা হায়ৱকই। ইবেথোইসু খঙই মপুৱোহিবনা ৱাৰীবদু “হৌজিল্লানীগী মতমসে খঙদ্ৰে নুপী অঙং নহা অহল হায়ৰা লৈত্ৰে, নুপীনিবু হায়ৱদি পোক্ৰা পুমঙৌ জৌৱিৰা হুম্বী ফাওৰা নমজা-নমথেকপীবগী পাউ কয়া লেগুনা তাৱি” অসুন্না ঙাইহাক খল্পৱগা অৰা মাইথোং উত্তনা নোকফেং তৌনা মপুৱোহিবদা হায়ৱকই “অদুগীদি কৈসু খনবিৱক্তা মৌহিৰাৰা ঐনা ফনৰা অদুম হোংনগে, হয়েং ইচাসিনা মী ওইৱগা ঐথোয়গীসু নুংঙইবনি”।

অসোমদনা থোহিদি মচানুদা তাক্ৰিৰা পাড়া পুন্নিং চঙনা তাদুনা খঙদৰা পুন্মক খঙনৰা হোংনৱি। ওজা থোকশ্বৰা মতুং ঙুইহাক্কী অহাংৰা মতম অদুদা ওজানা তাক্ৰিৰা পাড়াু কাউনৰা নৈনৱি। হাফ মতম যৌৱক্লবসু থোহিদি ক্লসতগী মপান থোক্তনা ওজানা তাক্ৰমিৰা পাড়াু নৈনদুনা লৈ, কৱিগুশ্বা থোক্ৰবসু লাঙদুনা ঙাওশিমুদুনা লেথোক্তে। তশ্মিন্ৰিৰাৰা মট্টেৰোয় পুন্মক থোইগা তিন্ন-লোৱননীংই অমদি ওজাশিংসু থোইবু নুংশি।

মথংগী নুমিৎনি, থোহিবনা চংলমদাইগী মীকুপসিদা ইবেথোইদা হায়গদৰা শিন্নৱমগদৰা পুন্মক শিন্নৱল্লগা মচাথোইদা হায়ৱকই, ইচাদি মৱম ওকপীনি লাইৱিক কয়া হোংনৌকো মতিক চাবা মী ওইনৰা। নোংমৈদগীদি ইপানা লমাই ফুলদা তমহল্লনিদা অদুগানে ফুল চংপা ৱাদনৰা সাইকল মচাসু লৈগদৌৱিবনি। হয়েং ইপানা লাকপদা কৱি লৈৱক-ওৰা”। “উম অদুবুৱো ফীৱোলনে, ফুলগী খোঙউপনে, মমাগী ফিৱোলসু ময়াম লৈৱকউকো বাৰা ঐ লাইৱিক ময়াম পাৱমদেইনি”। নুংশিৱিৰা মচাগী মচিন মচাদুনা হৱাউ-হৱাউ হায়ৱকপদু ইবেথোইদি পী তাখিৰা খঙহৌদে থোহিবনা মচাবু নুংশিনা মকোক্তা নাৰ্ছবিদুনা “হোয় হোয় লৈৱক্ৰনি, ইচাগীসু মমাগীসু ময়াম লৈৱক্ৰনি অদুদি বাৰা চংলুখিগেকো”। অসি হায়ৱল্লগা থোহিৰা মনিখোয়গা চংথি। অসুন্না থা কয়া হৌশ্ৰে। মমা মচা অনীমক মাগী মাগী মথেী মশক খঙনা তৌই। মপানা থা খুদিংগী পৈশাসু থাৱক্ৰশ্মী। ইবেথোইসু শুৰা নোম্মা কল্পি, মহাজ্ঞ ফংলকপদুনা ইমুগী শীজিল্লগ্ৰা ইপুৱোহিবনা ফংলকপদুনা মচাগী মট্টে তল্পাবগীদমক তুংশিঙুদা থমজৈ অদুবু থোহিগী তৰুকশুৰা ক্লস কাননৰা চহী পৱিফা নকশিল্লৰুৰা মতমদা থোইবিদি মথোয়না থৰক শুৱিৰা মফমদুনা কাঙলুপকী ঈৱাং থোকপদনী খঙহৌদনা পহিথোৱকপা নোংমৈ মৱনা থোইক্গী য়েংথংৰা খুংজ্বেংদা পান্দুনা ককপা তাখি। মচাগী মট্টে তল্পা তুংশিঞ্জৰা শেলদুকাও মপুৱোহিবগী লায়েংবফাও কোন্দাে ইবেথোই। মীওইনৰা নীংনৰা অমা লাইনা তল্পনা অমা অসুক ৱানা হোংনজৰিৰা অসিদা অৰাবগী মথক্তা অৰাৰা অমুক নহুৱিৱি। মৱমসিনা থোই লৈঙাক্কী ফুলদা অমুক তমথৰা তাখি। থোহিদি লৈঙাক্কী ফুলদা তশ্মী হায়দুনা হমক নীংহয়দে, হোংনৰা কল্পি। মমামা মতম মতগ্গী থৰক শুই। লৌগী মতমদা লৌ চংলি, লৌ লৌইশ্ৰিগা ইশ্ছোলহনুদা-মশীং থাদুনা কৈথেলদা য়োদুনা মচাবু মী ওইনৰা হোংনো। থোইবসু মমানা গ্গুথ থৰক শুদুদা ইবেথোইগী মতেংসু পাঙই।

মতমনদি ঙুইয়ু হায়ৰা য়াদবনিনা ঙুসিদি থোই মেত্ৰিক ইগজাম থাশ্ৰে ইগজাম হায়দে্ক্ৰকপদা মকোক্তা লাকই।

তৌবিৱি। হান্না মশা নানদুনা লৈৱৰা মফমনি। ময়ান্না হেমা খঙবীৱিবদুনি। ফ্ৰান্স হায়বসি “লৌটন ফ্ৰান্সিয়া” হায়বদগী থেখৱকপা ৱাহৈনি। The Land of Frank নত্ৰগা Land of Fashion and Culture হায়বনি। মীপুম খুদিংমক মশা নািল্লি। নুপাশিংনা, কোট, সূট-টাই, ট্ৰিপ, নুপাশিংসু অদু মঙাই। অহল ওইৱ-ওইৱগা কেৰা য়ান্না হেল্লি। নুপাশিং চংথোকপদা, ফেসন অমা ওইনা ছই পুৱগা চংপগী হৈনবী লৈৱশ্মী। লোদি ফ্ৰেন্স লোলনি। মীওইশিং খুদিংমক হেক য়েংবদা ইতপ-তগ্ৰা মাল্লি। চংপদা ফি্ৰদে, থৰক তৌবদসু হাথু হাথুদে মশক খঙনদ্ৰবসু, লশ্মীদা উন্ৰবদা নোকফেং হেক্তে তৌৱশ্মী।

ঐথোয়গী চংথোক-চংশিন্দা শেমৱনীৰা **Parus** কৌৰা পাখঙ মচা অমা ওফিসিয়েলশিংনা থাৰীৱকই। মহাক্ৰা মফম অমা য়েংৰা পুথি। অযুকী লঙ্গ লৌৱগা চংপনি। মফমদু হেক যৌবগা মীয়ামদু উবদা ঐথোয়না হায়নৈ। কুইন্স্ৰদি সিদা লৈৱেদনা। মানা-মানা য়েংনিংবা, লৈনিংৰা খুদিংমক চংনক্ৰৱগা, হান্না লাকপনা ঙাইনসি হায়নৈ। ঐথোয়না উন্সি গাঙনৱিৰা মফম অসিদা, শাফি-লানফি হেংতুনা লেগ্ৰা, অশাৰা মিতম ময়াম অমসু লৈৱমথি। মনাকসিদা ঙাইনসি হায়নৈ। মিতমশিং অসি য়োংকী হেদি গিয়াৱ উক্কী, য়োংকী ফুৱিৎ লিৎলি, মখুংতা টা অশাংৰা অমা পায়। ঐথোয়না য়েংৰা লাক্ৰিৰা মফমসি অচৌৰা মাৰ্কৌ

সেন্টৱ অমসু ওইৱশ্মী। মাৰ্কৌ সেন্টৱ অসিগী পাৰ্কতা ফল্লৰা আইৱন চিাৱ,মখল কয়াগী ফমফম থশ্মী। মীয়াম তিনৰা কৈথেলদা ঙুইহাক পোংথানৰা ফমফম চিাৱ থশ্বসি ফ্ৰান্সকী মফম অয়ান্থদা থেংনৱকই। কৈথেদা পোং লৈৰা লাকপশিংনা ঙুইহাক মী ঙুইবদা ফল্লৰা মফম থশ্মিৱিৰসি মতৌ তল্পা চুমগনি খনথি। ঐথোয়না চংলুৰা কৈথেল অসিদা য়োল্লিৰা পোং-চেশিং অসি মৱওইনা লাইৱিক মপৈ-মট্টৈ, অয়েকপা পেণ্টিং ময়াম, ৱেডিও ৱায়াৱলেস সেদ, মাক্ৰ মখল কয়া, মেজিক্কী পোংলমশিং, ইলেকট্ৰোনিজ্জকী আইটেমশিং, অচা-অথক, মখল কষা অসিনা অয়ান্থনি। মীপূম খুদিং মনুং চঙশিন্দুনা মানা-মানা য়েংনিংৰা য়েংনৈ।

ঐথোয় ২৬ কৈথেদা লাকথি, **Parus** থাৱগা ২৭নি। গুৰুগুন্না সূ কনাগা লোয়নথিবনো উইহদ্রে, মানা-মানা থোকপা চংনথি। মাসু পাখঙ মচানি মফমসি যৌৱকপদদি মাসু ইৱাঙ-লাঙথি। তৌৱল্লিৰাশিংদু অঙকপা কুইন্স্ৰ মখল গাজনি। কৈথেল পোৎলক হায়ৱগসু, মৱক্তা মীগী চংফম চাওনা-চাওনা থশ্মী। মসিনা মী ইন্ৰবগী চিনবগী মওং অসি থোকহন্দে। পোৎলক্কী মফম অমদনা, ওপন ৰোক তৌৱশ্মী, মচি অমদনা মেজিক, মচি অমদনা ষ্ট্ৰিট প্লে উৎলশ্মী। নাকলদা পোৎসু অদুম য়োল্লি। অসুক চাওখংপা ফ্ৰান্সকী কোনুং পেৱিস অসিদা চাক্ৰি-ফিনিৰা মীসু লৈৱশ্মী। খেৰবা অমখক্তী চাকনি-ফিনিৰা নুপাদু মশা নািল্লি, কোট লিৎলি, টুপী উল্পি, গাওবসু নন্তে। অতৈ ষ্ট্ৰিট বেগৱ খৱসু উৱকই। ময়াদা মৈ কামথোকপা, নুপা অমা লাকই। ময়াম পাখংনা য়েংনথি মতুংদা মোত্ৰ কৱ মখল কয়া যৌৱকই। মদুদা তোংলকথিবদু নুপী গাজনি। অঙনৰা ইম্পাইৱশিংনা পাল্লিঙে মতমদা, মহাৱাগী লৈমশিংনা শেংখিৰা ফিজোলশিংগী মতৌ উৎতুনা কেনা শেংলগা কাৱশিং অদুদা তোংলগা লাকথিবগী মওংদুমক উৎপনি। মতম অমা মহাৱাগীশিংনা কৈথেল থোকলকপগী মওং উৎপনি। ৱি-পল্লিকদেগী যৌৱম উৎপদু মঙাই। মতম হৌখিৰা খঙহৌদে। য়েংনিংবগী য়েংনিংৰা গাজনি। ময়ামদু য়েংবদা পোং লৈৰা কাওথি। পোং লৈৱকবুদি, ময়ামদু য়েংবনা হেদুদুম নুংঙাইথি। ঐথোয়না, হায়নথিৰা মতম যৌৱক্ৰুদনা মপাল থোকপা হৌৱকই।

অশাৰা মিতমনা মিৎচি খংলকপা :